

آمار کلیه شاخص های اقتصادی قزاقستان در سال ۲۰۲۵

خلاصه مدیریتی :

مادی تقی‌اف وزیر دارایی گزارشی از وضعیت اقتصادی کشور در سال ۲۰۲۵ به نمایندگان مجلس ارائه کرد. بخش‌های کلیدی بخش واقعی، از جمله حمل و نقل، ساخت و ساز، معدن و تجارت، در تسریع فعالیت اقتصادی وی گفت که در سال ۲۰۲۵ نقش داشتند. مادی تقی‌اف، وزیر دارایی جمهوری قزاقستان، در جلسه عمومی مجلس، در مورد نتایج اصلی توسعه اقتصادی- اجتماعی کشور گزارش داد.

مادی تقی‌اف گفت: «در پایان سال ۲۰۲۵، اقتصاد قزاقستان روند مثبت خود را حفظ کرد. رشد تولید ناخالص داخلی ۶.۵ درصد بود. عوامل اصلی این رشد، حمل و نقل (۲۰.۴ درصد)، ساخت و ساز (۱۵.۹ درصد)، معدن (۹.۴ درصد) و تجارت (۸.۹ درصد) بودند. با این حال، تورم ۱۲.۳ درصد باقی ماند. میانگین دستمزد ماهانه ۴۴۲۰۰۰ تنگه بود که ۲ درصد کاهش واقعی داشت و نرخ بیکاری در طول سال در ۴.۶ درصد ثابت ماند.»

به گفته وزیر دارایی، بدهی عمومی همچنان در محدوده تعیین شده باقی مانده است. در پایان سال، این بدهی به ۲۲.۸ درصد از تولید ناخالص داخلی یا ۳۶.۴ تریلیون تنگه رسید. تولید ناخالص داخلی به ۱۵۹.۶ تریلیون تنگه رسید. وزیر خاطرنشان کرد: «دارایی‌های صندوق ملی در پایان سال ۲۰۲۵ بالغ بر ۷۳.۸ میلیارد دلار بود. این شامل دارایی‌های موجود در سبد ارزی ۶۳.۹ میلیارد دلار، منهای الزامات هدف تحت برنامه صندوق ملی برای کودکان که ۱.۵۷ میلیارد دلار است، می‌شود.»

وی همچنین افزود که درآمدهای بودجه کشور در سال ۲۰۲۵ بالغ بر ۲۱.۴ تریلیون تنگه بوده است. درآمدهای اختصاصی بودجه جمهوری، به استثنای نقل و انتقالات، به ۱۵.۳ تریلیون تنگه افزایش یافته است، در حالی که درآمدهای مالیاتی ۲.۲ تریلیون تنگه افزایش یافته است.

مادی تقی‌اف گفت: «درآمدهای بودجه جمهوری در سال ۲۰۲۵ بالغ بر ۲۱.۴ تریلیون تنگه بود. درآمدهای داخلی، به استثنای نقل و انتقالات، به ۱۵.۳ تریلیون تنگه رسید که در مقایسه با سال ۲۰۲۴، ۱.۸ تریلیون تنگه افزایش یافته است. درآمدهای مالیاتی ۲.۲ تریلیون تنگه یا ۱۷.۵ درصد افزایش یافته است. در مجموع، این رشد ناشی از توسعه اقتصادی، افزایش درآمدهای مالیات بر درآمد شرکت‌ها و مالیات بر ارزش افزوده، افزایش واردات و بهبود کارایی اداری بوده است.»

متن گزارش :

مادی تقی‌اف وزیر دارایی گزارشی از وضعیت اقتصادی کشور در سال ۲۰۲۵ به نمایندگان مجلس ارائه کرد.

بخش‌های کلیدی بخش واقعی، از جمله حمل و نقل، ساخت و ساز، معدن و تجارت، در تسریع فعالیت اقتصادی وی گفت که در سال ۲۰۲۵ نقش داشتند. مادی تقی اف، وزیر دارایی جمهوری قزاقستان، در جلسه عمومی مجلس، در مورد نتایج اصلی توسعه اقتصادی-اجتماعی کشور گزارش داد.

مادی تقی اف گفت: «در پایان سال ۲۰۲۵، اقتصاد قزاقستان روند مثبت خود را حفظ کرد. رشد تولید ناخالص داخلی ۶.۵ درصد بود. عوامل اصلی این رشد، حمل و نقل (۲۰.۴ درصد)، ساخت و ساز (۱۵.۹ درصد)، معدن (۹.۴ درصد) و تجارت (۸.۹ درصد) بودند. با این حال، تورم ۱۲.۳ درصد باقی ماند. میانگین دستمزد ماهانه ۴۴۲۰۰۰ تنگه بود که ۲ درصد کاهش واقعی داشت و نرخ بیکاری در طول سال در ۴.۶ درصد ثابت ماند.»

به گفته وزیر دارایی، بدهی عمومی همچنان در محدوده تعیین شده باقی مانده است. در پایان سال، این بدهی به ۲۲.۸ درصد از تولید ناخالص داخلی یا ۳۶.۴ تریلیون تنگه رسید. تولید ناخالص داخلی به ۱۵۹.۶ تریلیون تنگه رسید. وزیر خاطرنشان کرد: «دارایی‌های صندوق ملی در پایان سال ۲۰۲۵ بالغ بر ۷۳.۸ میلیارد دلار بود. این شامل دارایی‌های موجود در سبد ارزی ۶۳.۹ میلیارد دلار، منهای الزامات هدف تحت برنامه صندوق ملی برای کودکان که ۱.۵۷ میلیارد دلار است، می‌شود.»

وی همچنین افزود که درآمدهای بودجه کشور در سال ۲۰۲۵ بالغ بر ۲۱.۴ تریلیون تنگه بوده است. درآمدهای اختصاصی بودجه جمهوری، به استثنای نقل و انتقالات، به ۱۵.۳ تریلیون تنگه افزایش یافته است، در حالی که درآمدهای مالیاتی ۲.۲ تریلیون تنگه افزایش یافته است.

مادی تقی اف گفت: «درآمدهای بودجه جمهوری در سال ۲۰۲۵ بالغ بر ۲۱.۴ تریلیون تنگه بود. درآمدهای داخلی، به استثنای نقل و انتقالات، به ۱۵.۳ تریلیون تنگه رسید که در مقایسه با سال ۲۰۲۴، ۱.۸ تریلیون تنگه افزایش یافته است. درآمدهای مالیاتی ۲.۲ تریلیون تنگه یا ۱۷.۵ درصد افزایش یافته است. در مجموع، این رشد ناشی از توسعه اقتصادی، افزایش درآمدهای مالیات بر درآمد شرکت‌ها و مالیات بر ارزش افزوده، افزایش واردات و بهبود کارایی اداری بوده است.»

به گفته وزیر دارایی، درآمدهای مالیات بر درآمد شرکت‌ها با ۸۸۰ میلیارد تنگه یا ۲۴ درصد افزایش به ۴.۵ تریلیون تنگه رسید. درآمدهای مالیات بر ارزش افزوده نیز با ۹۳۲.۵ میلیارد تنگه یا ۱۸ درصد افزایش به ۶.۱ تریلیون تنگه رسید. وزیر دارایی خاطرنشان کرد: «اثربخشی حسابرسی‌های پشت میزی نیز بهبود یافته است. در نتیجه، ۳۸۸ میلیارد تنگه برای بودجه بازبایی شد، در حالی که این رقم در سال ۲۰۲۴، ۲۶۲ میلیارد تنگه بود. در عین حال، دولت به انجام تعهدات خود در قبال مشاغل ادامه داد: در سال ۲۰۲۵، مبلغ ۱ تریلیون و ۳۵۴ میلیارد تنگه مالیات بر ارزش افزوده از بودجه بازگردانده شد که ۱۳۸ میلیارد تنگه بیشتر از سال قبل است.»

به گفته رئیس این اداره، تمام تعهدات اجتماعی کابینه برای سال ۲۰۲۵ محقق شده است. هزینه‌های بودجه جمهوری ۹۹ درصد محقق شده است که بالغ بر ۲۵.۵ تریلیون تنگه می‌شود. ۷.۷ تریلیون تنگه برای حمایت از مناطق و ۹.۳ تریلیون تنگه برای بخش اجتماعی اختصاص داده شده است.

وزیر دارایی خاطرنشان کرد که ۱۹۸ مدرسه و ۶۵۵ مرکز درمانی تحت پروژه‌های ملی تکمیل شده‌اند. سی خوابگاه دانشجویی با بیش از ۱۰ هزار تخت نیز افتتاح شده است. وزیر دارایی خاطرنشان کرد: «حجم مسکن سفارش داده

شده از همه منابع به ۲۰.۱ میلیون متر مربع رسید. ۵۱۴۱ واحد برای گروه‌های آسیب‌پذیر اجتماعی خریداری شد. کار بر روی توسعه زیرساخت‌های خدماتی ادامه یافت: ۹۸۰.۵ کیلومتر شبکه خدمات رفاهی احداث و ۶۳۰۰ کیلومتر شبکه آبرسانی و فاضلاب ساخته و تعمیر شد. «بودجه قابل توجهی نیز به زیرساخت‌های حمل و نقل اختصاص داده شد. انواع کارها تقریباً ۱۳۰۰۰ کیلومتر جاده، شامل ۹۰۰۰ کیلومتر جاده ملی و ۴۰۰۰ کیلومتر جاده محلی را پوشش می‌داد. علاوه بر این، حمایت از مسیرهای ریلی و هوایی که از نظر اجتماعی اهمیت دارند، ادامه یافته است.

اقتصاد قزاقستان در سال ۲۰۲۵، ۶.۵ درصد رشد کرد که قوی‌ترین رشد از سال ۲۰۱۱ تاکنون بود و نسبت به افزایش ۵ درصدی در سال ۲۰۲۴، شتاب بیشتری گرفت. تورم در مسیر کاهش قزاقستان: نفت، صنعت و تنوع‌بخشی ولید ناخالص داخلی قزاقستان در سال ۲۰۲۵، به میزان ۶.۵ درصد رشد خواهد کرد که بخش صنعت، حمل و نقل و ساخت و ساز در صدر آن قرار دارد. بر اساس داده‌های اولیه دفتر آمار ملی، اقتصاد قزاقستان در سال ۲۰۲۵ در مقایسه با سال قبل ۶.۵ درصد رشد داشته است. این رشد ناشی از عملکرد قوی در بخش‌های تولید، حمل و نقل، ساخت و ساز و خرده‌فروشی بوده است.

۳۰ ژانویه ۲۰۲۵ تخمین زده می‌شود که اقتصاد قزاقستان در سال ۲۰۲۴، ۴.۰ درصد رشد داشته باشد و پیش‌بینی می‌شود که در سال ۲۰۲۵، شتاب موقت رشد به ۴.۵ تا ۵.۰ درصد برسد. این مجموعه شامل سیستمی از شاخص‌های اقتصاد کلان است که تصویر جامعی از اقتصاد جمهوری قزاقستان ارائه می‌دهد.

۳۱ آگوست ۲۰۲۵ - رشد اقتصادی قزاقستان شروع به کند شدن کرده است: در نه ماه اول سال ۲۰۲۵، تولید ناخالص داخلی ۶.۳ درصد نسبت به سال قبل رشد داشته است، در حالی که این رقم در ژانویه ۶.۵ درصد بود. پس از رشد اقتصادی بالای یک دهه یعنی ۶.۵ درصد در سال ۲۰۲۵، انتظار می‌رود اقتصاد امسال به ۴.۵ درصد کاهش یابد. افزایش ناشی از توسعه میدان نفتی تنگیز بوده است.

قزاقستان بزرگترین اقتصاد در آسیای مرکزی است. بخش خدمات مهم‌ترین بخش است و ۵۴ درصد از کل تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد. بزرگترین بخش‌های خدمات عبارتند از: عمده‌فروشی و خرده‌فروشی و تعمیرات وسایل نقلیه موتوری و موتورسیکلت (۱۵ درصد از کل تولید ناخالص داخلی)؛ حمل و نقل، انبارداری، اطلاعات و ارتباطات (۱۰ درصد)؛ املاک و مستغلات (۹ درصد) و خدمات حرفه‌ای، علمی، فنی، اداری و پشتیبانی (۷ درصد). صنعت ۳۴ درصد از ثروت را تشکیل می‌دهد؛ ساخت و ساز ۷ درصد و کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری ۵ درصد بوده است.

نتایج سال ۲۰۲۵ نشان می‌دهد که رشد تولید ناخالص داخلی قزاقستان نه توسط یک بخش واحد، بلکه توسط توسعه پایدار چندین صنعت کلیدی هدایت می‌شود. رشد صنعتی در اکثر مناطق کشور، از جمله آکتوبه، آلماتی، آتیرائو، قزاقستان غربی، ژامبیل، کاراگاندا، کوستانای، مانگیستائو، پاولودار، قزاقستان شمالی، مناطق ترکستان، مناطق ژتیسو و اولیتا، و همچنین در شهرهای آستانه، آلماتی و چیمکنت، ثبت شد.

ساختار تولید ناخالص داخلی برای ژانویه تا دسامبر ۲۰۲۵

طبق داده‌های اولیه اداره آمار ملی، تولید ناخالص داخلی قزاقستان در ژانویه تا دسامبر ۲۰۲۵ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۶.۵ درصد افزایش یافته است. طبق دستورالعمل‌های رئیس دولت، دولت اقدامات سیستماتیکی را برای تنوع‌بخشی به اقتصاد اجرا کرده است. در طول سال گذشته، سهم اصلی در رشد اقتصادی توسط صنعت، حمل و نقل، ساخت و ساز و تجارت تأمین شده است.

پس از رشد اقتصادی بالای یک دهه یعنی ۶.۵ درصد در سال ۲۰۲۵، انتظار می‌رود اقتصاد امسال به ۴.۵ درصد کاهش یابد. رونق حاصل از توسعه میدان نفتی تنگیز که تولید نفت را در سال ۲۰۲۵ به میزان ۱۳.۵ درصد افزایش داد، به پایان خواهد رسید، در حالی که کاهش پیش‌بینی‌شده قیمت نفت، صادرات و درآمدهای بودجه را کاهش خواهد داد. خسارت پهبادی به ترمینال بارگیری نفت دریای سیاه روسیه در ماه دسامبر منجر به کاهش قابل توجه تولید نفت در ژانویه شد، در حالی که کمبود ظرفیت ذخیره‌سازی و فقدان هیچ جایگزین واقعی برای مسیر حمل و نقل فعلی که ۸۰ درصد از صادرات نفت قزاقستان را مدیریت می‌کند، وجود دارد. علاوه بر این، حملات اخیر پهباداها به تانکرهای بین‌المللی که منتظر بارگیری نفت قزاقستان بودند، نگرانی‌هایی را در مورد اختلالات و خسارات بیشتر ایجاد کرده است. شاخص تولید صنعتی به ۷.۴ درصد رسید که بخش تولید ۶.۴ درصد رشد داشت. عوامل کلیدی شامل تولید مواد غذایی (+۸.۱ درصد)، فرآورده‌های نفتی (+۵.۹ درصد)، مواد شیمیایی (+۹.۸ درصد)، متالورژی (+۱.۲ درصد) و مهندسی مکانیک (+۱۲.۹ درصد) بودند. این رشد در مناطق مختلفی از جمله آکتوبه، آلماتی، آتیرائو، قزاقستان غربی، ژامبیل، ژتیسو، کاراگانندی، کوستانای، مانگیستائو، پاولودار، قزاقستان شمالی، اولیتائو و ترکستان و همچنین در آستانه، آلماتی و چیمکنت مشاهده شد.

بخش حمل و نقل و انبارداری در طول سال ۲۰.۴ درصد رشد داشته است که ناشی از افزایش حجم بار از طریق جاده و راه آهن، افزایش ترافیک مسافر و رشد خدمات مرتبط مانند حمل و نقل بار، مدیریت فرودگاه، انبارداری و نگهداری محموله‌های یخچالی بوده است.

صنعت ساخت و ساز با حمایت پروژه‌های زیرساختی و اجتماعی، از جمله مدارس، مراکز درمانی، شبکه‌های حمل و نقل و خدمات رفاهی، ۱۵.۹ درصد رشد کرد. کل فضای مسکونی سفارش داده شده به ۲۰.۱ میلیون متر مربع رسید که نسبت به سال ۲۰۲۴، ۵.۱ درصد افزایش یافته است.

فروش خرده‌فروشی ۸.۹ درصد افزایش یافت که دلیل اصلی آن تجارت عمده‌فروشی بود که بیش از دو سوم این بخش را تشکیل می‌داد. رشد به ویژه در غلات، دانه‌ها و خوراک دام (۲.۶ برابر)، ماشین‌آلات و تجهیزات (۹۹.۸ درصد)، داروسازی (۴۴.۱ درصد)، وسایل نقلیه (۳۳ درصد)، لبنیات و روغن‌های خوراکی (۲۵.۸ درصد) و شکر و شیرینی‌جات (۲۱.۲ درصد) قوی بود.

کشاورزی، جنگلداری و شیلات ۵.۹ درصد رشد داشتند، تولید محصولات کشاورزی ۷.۸ درصد و دامداری ۳.۳ درصد افزایش یافت. بخش اطلاعات و ارتباطات ۳.۶ درصد افزایش یافت.

در سال ۲۰۲۵، اقتصاد قزاقستان رشد چشمگیری را تجربه کرد، به طوری که تولید ناخالص داخلی به میزان ۶.۵ درصد افزایش یافت که ناشی از افزایش تولید صنعتی (+۷.۴ درصد) و توسعه بخش‌های اصلی، از جمله ساخت و

ساز (+۱۵.۹ درصد) و حمل و نقل (+۲۰.۴ درصد) بود. بخش‌های کلیدی با تولید نفت بیش از ۱۰۰ میلیون تن، عملکرد قوی نشان دادند، در حالی که خدمات نیز ۵.۲ درصد رشد داشت .

شاخص‌های کلیدی اقتصادی ۲۰۲۵

- نرخ رشد تولید ناخالص داخلی: ۶.۵٪
- ارزش تولید ناخالص داخلی: حدود ۱۵۹.۵۶ تریلیون تنگه (برآورد لحظه‌ای، کل سال).
- تولید ناخالص داخلی سرانه: ۷/۸ میلیون تنگه.
- شاخص تولید صنعتی + ۷/۴ درصد.
- رشد بخش کلیدی:
- حمل و نقل/انبارداری + ۲۰/۴ درصد.
- ساخت و ساز + ۱۵/۹ درصد.
- تجارت + ۸.۹٪ درصد
- تولید + ۶/۴ درصد
- کشاورزی + ۵.۹٪ درصد
- تولید نفت: ۱۰۰ میلیون تن (سال کامل).
- نرخ بیکاری: حدود ۴.۶٪.
- نرخ ارز تنگه: انتظار می‌رود تا پایان سال ۲۰۲۵، از اوج خود در اواسط سال، در حدود ۵۵۰ تا ۵۶۰ دلار به ازای هر دلار تثبیت شود .

نکات برجسته عملکرد اقتصادی:

- عوامل رشد: رشد اقتصادی سال ۲۰۲۵ که به عنوان سریع‌ترین رشد از سال ۲۰۱۱ شناخته می‌شود، ناشی از تولید قوی نفت و بهبود قابل توجه در بخش‌های ساخت و ساز و لجستیک بوده است.
- رشد منطقه‌ای: فعالیت اقتصادی کوتاه‌مدت بالا در آستانه (۱۱۷.۶٪)، چیمکنت (۱۱۶.۷٪) و منطقه ترکستان (۱۱۳.۹٪) گزارش شده است.
- سیاست پولی/مالی: سیاست در سال ۲۰۲۵ بر حفظ بیکاری پایین، اصلاح مالیات و تقویت اداره مالیات برای تقویت ثبات تأکید داشت .

عملکرد در کشاورزی، جنگلداری و شیلات به ۵.۹ درصد رسید که با پویایی مثبت در تولید محصولات کشاورزی (+۷.۸ درصد) و دامداری پشتیبانی می‌شود...
بازارها • تولید ناخالص داخلی • نیروی کار • قیمت‌ها.

اقتصاد قزاقستان؛ کاهش مثبت ۱۱.۴٪ از تولید ناخالص داخلی (تخمین ۲۰۲۴) - افزایش ۴۵ میلیارد دلار (تخمین فوریه ۲۰۲۵ - ۲۰۲۶) از تولید ناخالص داخلی تخمین ۲۰۲۵. عوامل کلیدی شامل تولید مواد غذایی (+۸.۱٪)، فرآورده‌های نفتی (+۵.۹٪)، مواد شیمیایی (+۹.۸٪)، متالورژی (+۱.۲٪) و مهندسی مکانیک بودند. تخمین زده می‌شود که اقتصاد قزاقستان در سال ۲۰۲۴ به ۴.۰ درصد رشد کرده باشد و شتاب موقت رشد به ۴.۵ تا ۵ درصد در سال ۲۰۲۵ پیش‌بینی می‌شود.

تولید ناخالص داخلی به تفکیک بخش‌های اقتصادی

در ژانویه-دسامبر ۲۰۲۵ نسبت به دوره مشابه سال قبل، رشد واقعی تولید کالاها، تولید خدمات و مالیات بر محصولات به ترتیب ۸.۷٪، ۵.۲٪ و ۵.۵٪ بوده است.

سهام تولید کالا و تولید خدمات در تولید ناخالص داخلی برای ژانویه تا دسامبر ۲۰۲۵ به ترتیب ۳۶.۱٪ و ۵۷.۷٪ بوده است. سهم اصلی در تولید تولید ناخالص داخلی، صنعت با ۲۶.۳٪ است.

شاخص تولید صنعتی برای سال به ۷.۴ درصد رسید. بخش تولید رشد مداوم ۶.۴ درصدی را نشان داد. این شاخص‌ها ناشی از افزایش تولید محصولات غذایی به میزان ۸.۱ درصد، محصولات پالایش نفت به میزان ۵.۹ درصد، محصولات صنایع شیمیایی به میزان ۹.۸ درصد، محصولات متالورژی به میزان ۱.۲ درصد و ماشین‌آلات و تجهیزات به میزان ۱۲.۹ درصد بود. رشد در مناطق آکتوبه، آلماتی، آتیرائو، قزاقستان غربی، ژامبیل، ژتیسو، کاراگاندا، کوستانای، مانگیستائو، پاولودار، قزاقستان شمالی، اولیتائو و ترکستان و همچنین در شهرهای آستانه، آلماتی و چیمکنت ثبت شد.

رشد در بخش حمل و نقل و انبارداری در طول سال به ۲۰.۴ درصد (۲۰.۳ درصد در ژانویه تا نوامبر) رسید که ناشی از افزایش حجم حمل و نقل بار، عمدتاً از طریق جاده و راه آهن، و همچنین رشد حمل و نقل مسافر در تعدادی از مناطق بود. همچنین افزایش در خدمات حمل و نقل کمکی، از جمله حمل و نقل بار، مدیریت ترافیک هوایی، خدمات فرودگاه‌ها، انبارها و تأسیسات ذخیره‌سازی و همچنین خدمات ذخیره‌سازی غلات و محموله‌های یخچالی مشاهده شد.

در بخش ساخت و ساز، رشد به ۱۵.۹ درصد رسید که از رقم ژانویه تا نوامبر ۲۰۲۵ (۱۴.۷ درصد) فراتر رفت. این رشد با اجرای پروژه‌های زیرساختی و اجتماعی، از جمله ساخت مدارس راحت، مراکز درمانی، حمل و نقل و زیرساخت‌های مهندسی، تضمین شد. در ژانویه تا دسامبر ۲۰۲۵، کل مساحت مسکن‌های به بهره‌برداری رسیده به ۲۰.۱ میلیون متر مربع رسید که ۵.۱ درصد بیشتر از سال ۲۰۲۴ است.

پویایی‌های مثبتی نیز در تجارت مشاهده شد: در ژانویه تا دسامبر ۲۰۲۵، این بخش رشد ۸.۹ درصدی (۸.۸ درصد در ژانویه تا نوامبر) را نشان داد. سهم اصلی توسط تجارت عمده فروشی انجام شد که سهم آن از دو سوم کل حجم بخش فراتر رفت. افزایش نرخ رشد تجارت عمده فروشی تحت تأثیر شرکت‌هایی بود که غلات، دانه‌ها و خوراک دام (افزایش ۲.۶ برابری)، ماشین‌آلات و تجهیزات (+۹۹.۸٪)، محصولات دارویی (+۴۴.۱٪)، اتومبیل و وسایل

نقلیه موتوری سبک (+۳۳٪)، لبنیات، تخم مرغ، روغن‌ها و چربی‌های خوراکی (+۲۵.۸٪)، شکر، شکلات و شیرینی‌های قندی (+۲۱.۲٪) و طیف وسیعی از کالاهای مصرفی (+۱۲.۵٪) را می‌فروشند. عملکرد در کشاورزی، جنگلداری و شیلات به ۵.۹ درصد رسید که با پویایی مثبت در تولید محصولات کشاورزی (+۷.۸ درصد) و دامداری (+۳.۳ درصد) پشتیبانی می‌شود. رشد در بخش اطلاعات و ارتباطات به ۳.۶ درصد رسید. در مجموع، سرعت توسعه اقتصادی نشان دهنده رشد پایدار بخش‌های کلیدی در سال ۲۰۲۵، اقتصاد قزاقستان رشد چشمگیری را تجربه کرد، به طوری که... تولید ناخالص داخلی به میزان ۶.۵ درصد افزایش یافت که ناشی از افزایش تولید صنعتی (+۷.۴ درصد) و توسعه بخش‌های اصلی، از جمله ساخت و ساز (+۱۵.۹ درصد) و حمل و نقل (+۲۰.۴ درصد) بود. بخش‌های کلیدی با تولید نفت بیش از ۱۰۰ میلیون تن، عملکرد قوی نشان دادند، در حالی که خدمات نیز ۵.۲ درصد رشد داشت.

شاخص‌های کلیدی اقتصادی (۲۰۲۵):

- نرخ رشد تولید ناخالص داخلی: ۶.۵٪ (سالانه) یا ۶.۲٪
- ارزش تولید ناخالص داخلی: حدود ۱۵۹.۵۶ تریلیون تنگه (برآورد لحظه‌ای، کل سال).
- تولید ناخالص داخلی سرانه: ۷/۸ میلیون تنگه.
- شاخص تولید صنعتی: ۷,۴٪+ :
- رشد بخش کلیدی:
- حمل و نقل/انبارداری + : ۲۰/۴ درصد
- ساخت و ساز + : ۱۵/۹ درصد.
- تجارت + : ۸.۹٪.
- تولید ۶/۴ درصد.
- کشاورزی + : ۵.۹٪.
- تولید نفت : ۱۰۰ میلیون تن (سال کامل).
- نرخ بیکاری : حدود ۴.۶٪.
- نرخ ارز تنگه : انتظار می‌رود تا پایان سال ۲۰۲۵، از اوج خود در اواسط سال، در حدود ۵۵۰ تا ۵۶۰ دلار به ازای هر دلار تثبیت شود .

نکات برجسته عملکرد اقتصادی:

- رشد منطقه‌ای: فعالیت اقتصادی کوتاه‌مدت بالا در آستانه (۱۱۷.۶٪)، چیمکنت (۱۱۶.۷٪) و منطقه ترکستان (۱۱۳.۹٪) گزارش شده است.
- چالش‌ها: گزارش ژانویه ۲۰۲۵ بانک جهانی، خطرات نزولی ناشی از نوسان تقاضای جهانی نفت، توسعه مالی و عوامل محیطی مؤثر بر کشاورزی را شناسایی کرد.

• **سیاست پولی/مالی**: سیاست در سال ۲۰۲۵ بر حفظ بیکاری پایین، اصلاح مالیات و تقویت اداره مالیات برای تقویت ثبات تأکید داشت.

طبق گزارش بانک توسعه اقتصادی، قزاقستان، به عنوان بزرگترین اقتصاد آسیای مرکزی، در سال ۲۰۲۵، حدود ۵.۹ درصد رشد کرد و پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۶ نیز ۵.۵ درصد رشد کند. این ارقام قوی‌ترین عملکرد را در بیش از یک دهه نشان می‌دهند.

نفت همچنان ستون فقرات رشد اقتصادی این کشور است و با افزایش تولید زودتر از حد انتظار در میدان نفتی تنگیز پشتیبانی می‌شود. در عین حال، تولید، به ویژه در ماشین‌آلات و فلزات، با افتتاح کارخانه‌های جدید در چندین منطقه، شتاب بیشتری گرفته است.

با این حال، مقامات محدودیت‌های مدل رشد مبتنی بر انرژی را تصدیق می‌کنند و در حال سرمایه‌گذاری در مسیرهای حمل و نقل در سراسر دریای خزر و در صنایع فرآوری برای گسترش منابع درآمد هستند. انتظار می‌رود تورم در سال ۲۰۲۵ به ۷.۵ تا ۸ درصد برسد و در سال ۲۰۲۶ به ۶ درصد کاهش یابد. اما سیاست‌های مالی انبساطی و نوسانات ارزی ممکن است این روند را کند کنند.

چالش‌های مالی و بودجه‌ای

اقتصاد قزاقستان در سال‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ همچنان با کسری بودجه بالا مواجه خواهد بود. بدهی عمومی در سطحی قابل مدیریت باقی می‌ماند، اما وابستگی به استقراض داخلی و برداشت از صندوق ملی جمهوری قزاقستان نگرانی‌هایی را ایجاد کرده است.

لزوم اصلاحات مالیاتی

درآمدهای مالیاتی قزاقستان پایین‌تر از بسیاری از کشورهاست. این موضوع بر تأمین مالی خدمات عمومی و پروژه‌های توسعه‌ای تأثیر منفی دارد. بانک جهانی پیشنهاد کرده است که: سیستم مالیات بر درآمد تصاعدی شود. معافیت‌های مالیاتی ناکارآمد حذف شوند. مالیات بر ارزش افزوده اصلاح شود. مالیات‌های غیرمستقیم با اهداف زیست‌محیطی همسو شوند. مدیریت مالیاتی بهبود یابد.

سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها ضروری است.

زیرساخت‌های قزاقستان نیاز به سرمایه‌گذاری بیشتری دارند. این سرمایه‌گذاری باعث افزایش بهره‌وری و بهبود خدمات عمومی خواهد شد. افزایش درآمدهای مالی نیز برای تأمین بودجه پروژه‌های توسعه‌ای ضروری است. در سال ۲۰۲۵، تولید ناخالص داخلی قزاقستان بیش از ۶ درصد رشد کرد. تحلیلگران انجمن مالی قزاقستان هشدار می‌دهند که قزاقستان به دلایل مختلف، نتایج برجسته مشابهی را در سال ۲۰۲۶ نشان نخواهد داد. وزارت اقتصاد با خوش‌بینی پیش‌بینی می‌کند که اقتصاد قزاقستان در سال ۲۰۲۶، حدود ۵.۴ درصد رشد خواهد کرد. نفت با

وجود رسیدن قزاقستان به اوج تولید دیگر تضمین کننده درآمد بالا نیست. در سطح خارجی، کاهش مازاد تجاری، فشار واردات و تنش‌های بالقوه با اوپیک پلاس، ریسک‌های جدیدی را به اقتصاد تحمیل می‌کند. تولید ناخالص داخلی قزاقستان (GDP) تا پایان سال ۲۰۲۵، ۶.۵ درصد افزایش یافته است. «شاخص تولید صنعتی برای سال ۷.۴ درصد بود. بخش تولید، رشد پایدار ۶.۴ درصدی را نشان داد. اقتصاد قزاقستان در ژانویه تا دسامبر ۲۰۲۵ رشد قابل توجهی را نشان داد. طبق داده‌های اولیه دفتر آمار ملی، تولید ناخالص داخلی در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۶.۵ درصد افزایش یافته است. پویایی نتیجه اقدامات سیستماتیک برای تنوع بخشیدن به اقتصاد است که به دستور رئیس دولت اجرا شده است. صنعت به محرک اصلی تبدیل شده است.

قیمت نفت در سال ۲۰۲۶

علاوه بر نرخ تنگه، یکی دیگر از شاخص‌های کلیدی برای قزاقستان، قیمت نفت است. در سال ۲۰۲۵، افزایش ۱۴.۱ درصدی تولید نفت بود که نقش تعیین کننده‌ای در رشد اقتصادی قزاقستان ایفا کرد. قزاقستان در سال ۲۰۲۶ به اوج تولید سالانه نفت خود خواهد رسید. اما اگرچه عرضه وجود خواهد داشت، اما در مورد تقاضا تردیدهایی وجود دارد. علاوه بر این، سیستم سهمیه‌بندی جدید، قزاقستان را در مقایسه با سایر اعضای کارتل در موقعیت نامساعدی قرار می‌دهد.

نقش معادن در قزاقستان

قزاقستان اجرای بلندپروازانه‌ترین برنامه اکتشافات زمین‌شناسی خود در بیش از ۱۵ سال گذشته را آغاز کرده است؛ برنامه‌ای سه‌ساله با سرمایه‌گذاری بیش از ۴۷۰ میلیون دلار که از مجموع سرمایه‌گذاری این بخش طی یک‌ونیم دهه گذشته نیز فراتر می‌رود. دولت این کشور در سه سال آینده قصد دارد بیش از ۴۷۰ میلیون دلار برای مطالعه منابع معدنی شامل سنجش از دور، مطالعات ژئوفیزیکی هوایی، بررسی‌های ژئوشیمیایی و عملیات میدانی گسترده سرمایه‌گذاری کند.

حرکت به سوی نقشه‌برداری دقیق‌تر از منابع معدنی و هم‌راستا با استانداردهای بین‌المللی است. در سال ۲۰۲۵، پروژه‌های نسل جدید مطالعات زمین‌شناسی در مساحتی حدود ۱۰۰ هزار کیلومتر مربع آغاز شد. تلاشی بلندمدت برای ایجاد پایه‌های منابع آینده قزاقستان و نقش مهمی در افزایش تمایل سرمایه‌گذاران خصوصی برای ورود به پروژه‌های مراحل اولیه دارد. دولت مناطقی را با پتانسیل بالا برای مس، طلا، سرب، روی، عناصر نادر خاکی، باریت و بوکسیت مشخص کرده است. قزاقستان اکنون یکی از رهبران جهانی در ذخایر اثبات شده عناصر نادر خاکی است؛ موضوعی که توجه شرکت‌های بین‌المللی را افزایش داده است.

راه‌اندازی سه منطقه ویژه اقتصادی جدید در قزاقستان در سال ۲۰۲۵

شرکت **QazIndustry**، اپراتور ملی مناطق ویژه اقتصادی و صنعتی، در ۲۵ دسامبر اعلام کرد که قزاقستان در سال ۲۰۲۵ به عنوان بخشی از تلاش‌ها برای تقویت جذب سرمایه‌گذاری، سه منطقه ویژه اقتصادی جدید از جمله **Korkyt Ata**، آکتائو و آتیرائو تأسیس کرد. این کشور همچنین قلمرو چندین منطقه ویژه اقتصادی موجود مانند:

اقدامات حمایتی دولت همچنان محرک اصلی علاقه سرمایه‌گذاران به این مناطق بوده و به‌روزرسانی قوانین حاکم بر مناطق ویژه اقتصادی و صنعتی همچنان از اولویت‌های اصلی است. گام‌های بیشتری برای توسعه بیشتر مناطق صنعتی در حال برداشته شدن است. این اقدامات با هدف جذب سرمایه‌گذاری، ایجاد شغل، گسترش ظرفیت تولید و تشویق به پذیرش فناوری‌های نوآورانه انجام می‌شود. قزاقستان در حال حاضر ۱۷ منطقه ویژه اقتصادی و ۶۷ منطقه صنعتی در سراسر کشور دارد.

گردشگری قزاقستان

یربول میرزابوسینوف، وزیر گردشگری و ورزش، در ۲۵ دسامبر ۲۰۲۵ اعلام کرد که سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری قزاقستان در دوره ژانویه تا اکتبر ۲۰۲۵ با ۳۸.۱ درصد افزایش به ۹۲۳ میلیارد تنگه (تقریباً ۲ میلیارد دلار آمریکا) رسیده، زیرا این کشور رشد مداومی را در سفرهای ورودی و داخلی ثبت کرده است. ۱۲.۱ میلیون تبعه خارجی بین ژانویه تا سپتامبر برای اهداف گردشگری از قزاقستان بازدید کرده‌اند. یک شرکت گرجی قصد دارد از سال ۲۰۲۶ خدمات کشتیرانی بین قزاقستان و آذربایجان را آغاز کرده و اولین کشتی‌ها از طریق دریای خزر بین بنادر کوریک و آلات فعالیت خواهند کرد. انتظار می‌رود این پروژه گردش مالی محموله‌ها را افزایش داده و اتصال دریایی منطقه‌ای را تقویت کند.

امنیت غذایی در قزاقستان

وزارت کشاورزی قزاقستان پتانسیل صادرات گندم این کشور را در سال تجاری ۲۰۲۵/۲۶، به مقدار ۹.۵ میلیون تن تخمین زده است که ۰.۵ میلیون تن بیشتر از پیش‌بینی دسامبر است. طبق گفته اتحادیه غلات، صادرات کنجاله دام در سال تجاری فعلی به ۳.۱ میلیون تن خواهد رسید.

همچنین برداشت گندم قزاقستان در سال ۲۰۲۵ را ۱۸.۹ میلیون تن تخمین زده است. طبق گفته وزارت کشاورزی قزاقستان، برداشت ناخالص گندم این کشور ۲۰.۳ میلیون تن بوده است.

حجم حمل و نقل غلات در سراسر شبکه راه آهن ملی قزاقستان در سال ۲۰۲۵ ۳۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. صادرات در مجموع ۱۱ میلیون تن بود که نسبت به سال گذشته، ۳۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. ارسال غلات به آذربایجان سه برابر شد، بارگیری به ایران ۶۹ درصد و به افغانستان ۶۳ درصد افزایش یافت. صادرات غلات به چین با ۳۰ درصد افزایش، به بیش از ۴.۲ میلیون تن رسید.

قزاقستان قصد دارد تا سال ۲۰۲۸، به عنوان بخشی از تلاش گسترده‌تر برای تغییر بخش کشاورزی خود با حرکت به سمت تولید با ارزش افزوده بالاتر، ۲.۶ میلیارد دلار در پروژه‌های فرآوری عمیق غلات سرمایه‌گذاری کند. قرار است تا سال ۲۰۲۸، پنج پروژه سرمایه‌گذاری بزرگ با ظرفیت فرآوری سالانه ترکیبی ۴.۸ میلیون تن گندم و ذرت راه‌اندازی شود.

سهام شرکت مواد غذایی از کل صادرات غلات قزاقستان به ۸.۹ درصد رسید که جایگاه این شرکت را به عنوان یک تأمین‌کننده ملی استراتژیک تأیید می‌کند. در طول فصل ۲۰۲۵، غلات داخلی به ۱۲ کشور صادر شد. اولین بار یک محموله آزمایشی غلات به ارمنستان از طریق کریدور حمل و نقل جدید از طریق آذربایجان و گرجستان ارسال شد.

انرژی تجدیدپذیر در قزاقستان

وزارت انرژی قزاقستان به توسعه پایدار خود در بخش انرژی تجدیدپذیر ادامه می‌دهد. جغرافیای تأسیسات جدید شش منطقه را پوشش می‌داد. در حال حاضر، این کشور ۱۶۲ تأسیسات انرژی تجدیدپذیر با ظرفیت نصب‌شده کل ۳.۵ گیگاوات را اداره می‌کند. این شامل ۶۷ مزرعه بادی، ۴۹ نیروگاه خورشیدی، ۴۳ نیروگاه برق آبی و سه نیروگاه بیوگاز می‌شود. تا پایان سال ۲۰۲۵، سهم تولید پاک به ۷ درصد رسید که نشان‌دهنده حرکت مثبت به سمت تعادل انرژی پایدار است.

قزاقستان قصد دارد تا سال ۲۰۳۵ تأسیسات انرژی تجدیدپذیر با ظرفیت کل بیش از ۸ گیگاوات بسازد که نشان‌دهنده تعهد مداوم این کشور به گذار به انرژی سبز، تقویت امنیت انرژی و افزایش پایداری سیستم انرژی ملی است.

سرمایه‌گذاری و ترانزیت

این آمار، رشد پایدار و تغییرات ساختاری قابل توجه در مدل سرمایه‌گذاری اقتصاد را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج ۹ ماه اول سال ۲۰۲۵، جریان ناخالص سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به قزاقستان ۱۴.۹ میلیارد دلار بوده است که ۱۰.۹ درصد بیشتر از مدت مشابه در سال ۲۰۲۴ (۱۳.۴ میلیارد دلار) است. برای اولین بار از سال ۲۰۱۱، سرمایه‌گذاری در بخش تولید از سرمایه‌گذاری در صنعت معدن که در ۹ ماه اول ۲.۶ میلیارد دلار جذب کرده بود، پیشی گرفته است.

بزرگترین کشورهای سرمایه‌گذار در ۹ ماه اول سال ۲۰۲۵ شامل هلند، چین، روسیه، امارات متحده عربی، قطر، سوئیس، جمهوری کره، بلژیک، فرانسه و آلمان بودند. جغرافیای وسیع، تنوع منابع سرمایه و علاقه پایدار شرکای سنتی و جدید را تأیید می‌کند.

داده‌های ۹ ماه اول سال ۲۰۲۵ نشان می‌دهد که قزاقستان نه تنها در حال افزایش حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی است، بلکه در حال تثبیت یک تغییر ساختاری به نفع تولید، جغرافیای متنوع سرمایه‌گذاران و جریان‌های سرمایه خالص پایدارتر نیز می‌باشد.

حمل و نقل و لجستیک در ۲۰۲۵ بیش از ۲۰٪ افزایش یافت. رشد خدمات حمل و نقل جانبی - حمل و نقل بار، کنترل ترافیک هوایی، عملیات فرودگاهی، خدمات انبار و بسته‌بندی، و انبار غلات و محموله‌های یخچالی - نشان‌دهنده نقش رو به رشد قزاقستان به عنوان یک قطب ترانزیت و لجستیک است. حمل و نقل و انبارداری یکی از سریع‌ترین بخش‌های در حال رشد بود.

به طور جداگانه، به ساخت و ساز در میان پروژه‌های زیرساختی شتاب گرفت. صنعت ساخت و ساز تا پایان سال ۲۰۲۵، ۱۵.۹ درصد رشد داشت که از ارقام ژانویه تا نوامبر (۱۴.۷ درصد) فراتر رفت. این رشد ناشی از اجرای پروژه‌های زیرساختی و اجتماعی در مقیاس بزرگ بود.

بر اساس داده‌های سال ۲۰۲۵، اقتصاد قزاقستان با رشد قابل توجه تولید ناخالص داخلی (حدود ۵.۹ تا ۶.۵ درصد) و کاهش نرخ بیکاری به حدود ۴.۶ درصد، عملکردی قوی داشته است. بخش تولید صنعتی رشد ۷.۴ درصدی را تجربه کرد و کشاورزی پتانسیل صادرات ۹.۵ میلیون تن گندم را ثبت کرده است.

شاخص‌های اصلی اقتصادی قزاقستان در سال ۲۰۲۵ (برآوردها):

- رشد تولید ناخالص داخلی (GDP Growth): ۶.۳ تا ۶.۵ درصد (در ۹ ماهه اول سال ۲۰۲۵)، که نشان‌دهنده یک شتاب اقتصادی قابل توجه است.
- نرخ تورم: حدود ۱۱ تا ۱۱.۷ درصد.
- نرخ بیکاری: ۴.۶ درصد که پایداری در بازار کار را نشان می‌دهد.
- تولید صنعتی: افزایش ۷.۴ درصدی که بخش صنعت را به عنوان محرک اصلی رشد (به‌ویژه در حوزه ساخت و تولید) معرفی می‌کند.
- تجارت خارجی (کشاورزی): پیش‌بینی پتانسیل صادرات ۹.۵ میلیون تن گندم برای سال تجاری ۲۰۲۵/۲۶.
- انرژی: با وجود صادرات نفت خام، قزاقستان در سال ۲۰۲۵ واردکننده فرآورده‌های نفتی از روسیه (۱.۵ میلیون بشکه) بوده است. اطلاعات دقیق‌تر درباره شاخص‌های مختلف را می‌توانید در **International Peace Studies Centre** و شبکه اطلاع‌رسانی طلا و ارز مشاهده کنید.

نکات کلیدی شاخص‌های کلان اقتصادی

- روند رشد اقتصادی از ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۵ مثبت و پایدار بوده است.
 - بانک توسعه اوراسیا رشد قزاقستان را در سال ۲۰۲۵ قابل توجه و بالاتر از میانگین منطقه ارزیابی کرده است
- در سال ۲۰۲۵ اقتصاد قزاقستان یکی از سریع‌ترین نرخ‌های رشد را در آسیای مرکزی ثبت کرد. افزایش تولید نفت، سرمایه‌گذاری دولتی، توسعه حمل‌ونقل و رشد بخش‌های غیرنفتی از عوامل اصلی این عملکرد بودند .

شاخص‌های کلان اقتصادی قزاقستان در سال ۲۰۲۵

شاخص	مقدار
تولید ناخالص داخلی (GDP)	حدود ۳۰۶ میلیارد دلار
رشد واقعی GDP	۶.۵٪
GDP اسمی	۱۵۹.۶ تریلیون تنگه
GDP سرانه	حدود ۱۴ تا ۱۵ هزار دلار
نرخ تورم	حدود ۱۲٪ تا ۱۲.۴٪ در پایان سال
نرخ بیکاری	حدود ۴.۵٪ تا ۴.۷٪
جمعیت	حدود ۲۰.۳ میلیون نفر
نرخ ارز مبنا	حدود ۴۷۰ تنگه برای هر دلار
نرخ بهره سیاستی بانک مرکزی	در محدوده انقباضی برای مهار تورم

تجارت خارجی

شاخص	مقدار
صادرات کالا	حدود ۷۹/۱ میلیارد دلار
واردات کالا	حدود ۳.۶۴ میلیارد دلار
مازاد تجاری	حدود ۱۴/۸ میلیارد دلار
مهم‌ترین صادرات	نفت خام، گاز، اورانیوم، فلزات، مس، فروآلیاژها
مهم‌ترین شرکای تجاری	چین، روسیه، اتحادیه اروپا، ترکیه، ازبکستان

سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI)

قزاقستان همچنان بزرگ‌ترین مقصد سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم (FDI) در آسیای مرکزی باقی ماند. در سال ۲۰۲۵ مبلغ ۲۰/۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی جذب شده است. سرمایه‌گذاری‌ها عمدتاً در بخش‌های زیر متمرکز بودند:

- نفت و گاز
 - معدن و فلزات
 - انرژی‌های تجدیدپذیر
 - لجستیک و حمل‌ونقل
 - پتروشیمی
 - فناوری اطلاعات و مراکز داده
- پروژه‌های توسعه میدان نفتی تنغیز و کریدور میانی ترانس‌خزر (Middle Corridor) از مهم‌ترین محرک‌های جذب سرمایه بودند.

بخش نفت و انرژی

شاخص	مقدار
تولید نفت	حدود ۹۷.۲ میلیون تن
قیمت مبنای نفت در بودجه	۷۵ دلار برای هر بشکه
قیمت قطع انتقال از صندوق ملی	۴۲.۳ دلار برای هر بشکه
سهم نفت و گاز در صادرات	بیش از ۵۰٪

وضعیت مالی دولت

مقدار

۱۵.۶ تریلیون تنگه

۲ تریلیون تنگه

انبساطی

در سطح قابل مدیریت

شاخص

درآمد بودجه جمهوری

انتقال تضمینی از صندوق ملی

سیاست مالی

بدهی عمومی

نقاط قوت اقتصاد قزاقستان در ۲۰۲۵

ذخایر عظیم نفت، گاز و اورانیوم

موقعیت ترانزیتی بین چین و اروپا

رشد اقتصادی بالاتر از میانگین منطقه

جذب سرمایه‌گذاری خارجی بالا

ثبات نسبی نظام بانکی و مالی

چالش‌ها و ریسک‌ها :

• **چالش‌ها :** گزارش ژانویه ۲۰۲۵ بانک جهانی، خطرات نزولی ناشی از نوسان تقاضای جهانی نفت، توسعه مالی

و عوامل محیطی مؤثر بر کشاورزی را شناسایی کرد.

تورم دو رقمی و بالاتر از هدف بانک مرکزی

وابستگی زیاد به صادرات نفت و مواد خام

کسری غیرنفتی بودجه

وابستگی به قیمت جهانی انرژی

نیاز به تنوع‌بخشی بیشتر اقتصاد و افزایش بهره‌وری

نرخ رشد ۲۰۲۵ بخش اقتصادی

۲۰/۴ درصد حمل‌ونقل و انبارداری

۱۵/۹ درصد ساختمان و ساخت‌وساز

۷/۴ درصد صنعت (مجموع)

۵/۹ درصد کشاورزی، جنگلداری و شیلات

۸/۹ درصد تجارت (عمده و خرده‌فروشی)

۶/۴ درصد تولیدات صنعتی (Manufacturing)

نرخ رشد ۲۰۲۵ بخش اقتصادی

۳/۶ درصد فناوری اطلاعات و ارتباطات

جزئیات برخی زیربخش‌های تولیدی

- مهندسی و ماشین‌سازی: حدود ۱۲/۹ درصد رشد
- صنایع شیمیایی: حدود ۹/۸ درصد رشد
- صنایع غذایی: حدود ۸/۱ درصد رشد
- پالایش نفت: حدود ۵/۹ درصد رشد
- متالورژی: حدود ۱/۲ درصد رشد

موتورهای اصلی این رشد ۶/۵ درصدی در سلب ۲۰۲۵ عبارت بودند از:

۱. حمل‌ونقل و لجستیک

۲. ساخت‌وساز

۳. صنعت و تولید

۴. تجارت داخلی و خارجی

بخش نفت و گاز نیز با توسعه میدان نفتی **Tengiz oilfield** نقش مهمی در رشد اقتصادی کشور ایفا کرده است. در ادامه، بر اساس آخرین داده‌های رسمی اداره ملی آمار قزاقستان (**Bureau of National Statistics**) و وزارت اقتصاد ملی قزاقستان، جدول رشد بخش‌های اصلی اقتصاد قزاقستان در سال ۲۰۲۵ (آخرین سال کامل با آمار نهایی رسمی) ارائه شده است.

ملاحظات:

اقتصاد قزاقستان در سال ۲۰۲۵ با رشد چشمگیر ۶.۵ درصدی تولید ناخالص داخلی، حجم GDP نزدیک به ۳۰۶ میلیارد دلار، صادرات بیش از ۸۲ میلیارد دلار و مزاد تجاری قابل توجه، یکی از قوی‌ترین عملکردهای منطقه را داشت. با این حال، تورم بالا، وابستگی به نفت و کسری‌های مالی همچنان مهم‌ترین چالش‌های پیش روی اقتصاد این کشور محسوب می‌شوند عملکردی قوی و چندبخشی را به نمایش گذاشت. این موفقیت حاصل اقدامات هدفمند برای تنوع‌بخشی اقتصادی، توسعه صنعتی پایدار و جذب سرمایه‌گذاری در بخش‌های غیرنفتی بود.

با این حال، چشم‌انداز سال ۲۰۲۶ با چالش‌هایی همراه است. کاهش انتظارات رشد به حدود ۵.۴ درصد، رسیدن به اوج تولید نفت و ریسک‌های خارجی مانند تنش‌های بالقوه با اوپک پلاس و کاهش مزاد تجاری، نشان می‌دهد که اتکای سنتی به درآمدهای نفتی دیگر تضمین‌کننده رشد بالا نیست.

در مقابل، نقاط قوت اقتصاد در حال تغییر به سمت بنیادی مستحکم‌تر و متنوع‌تر است. سرمایه‌گذاری بی‌سابقه در اکتشاف منابع معدنی، توسعه مناطق ویژه اقتصادی، رشد پویای بخش‌های گردشگری و کشاورزی (به ویژه از طریق پروژه‌های فرآوری با ارزش افزوده بالا)، و شتاب گرفتن در توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، همگی نشان‌دهنده

عزم این کشور برای کاهش وابستگی به نفت هستند. همچنین، افزایش جذب سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم در بخش تولید و رشد قابل‌توجه در حوزه حمل‌ونقل و لجستیک، موقعیت قزاقستان به عنوان یک قطب ترانزیتی و مقصدی جذاب برای سرمایه‌گذاری‌های مولد را تقویت کرده‌است.

در مجموع، قزاقستان در حال گذار از مدل رشد متکی به منابع طبیعی به مدلی مبتنی بر تنوع اقتصادی و ارزش افزوده بالاتر است. موفقیت در سال ۲۰۲۵ حاکی از اثرگذاری این سیاست‌هاست، اما مسیر پیش‌رو در سال ۲۰۲۶ نیازمند مدیریت هوشمندانه ریسک‌های خارجی و تداوم شتاب در اجرای اصلاحات ساختاری برای تثبیت این رشد متوازن و پایدار است.

۱. https://economic.mfa.ir/portal/newsview/۷۸۱۳۹۸#_ftn۱

۲. <https://economic.mfa.ir/portal/newsview/۷۸۱۳۹۸>

۳. <https://astanatimes.com/۲۰۲۵/۱۲/kazakhstan-launches-three-new-special-economic-zones-in-۲۰۲۵/>

۴. <https://astanatimes.com/۲۰۲۵/۱۲/kazakhstan-sees-۳۸-surge-in-tourism-investment-as-visitor-numbers-rise/>

۵. <https://eldala.kz/novosti/zerno/۲۳۸۸۵-eksport-pshenicy-v-kazahstane-prognoziruet-sya-v-obeme-۱۲-۵-mln-tonn>

۶. <https://dknews.kz/ru/v-strane/۳۸۰۵۰۱-pochemu-chistaya-energetika-stala-odnim-iz-drayverov>

۷. <https://kazpravda.kz/n/investitsii-v-obrabatyvayushchiy-sektor-rastut/>

<https://primeminister.kz/en/news/kazakhstans-gdp-growth-reached-۶۵-in-۲۰۲۵-۳۰۹۴۵>

<https://www.economy.com/kazakhstan/indicators> in ۲۰۲۵

<https://www.worldbank.org/en>

<https://www.economy.com> › indic Economy.com

<https://kazpravda.kz/n/glava-minfina-dolozhil-mazhilismenam-o-razvitii-ekonomiki-v-۲۰۲۵->